

Day : Monday
Date 24-01-2022

W-21391-2021

Time : 02:30 PM-05:30 PM
Max. Marks: 60

N.B.

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate full **MARKS**.
- 3) Both the sections should be written in **SEPARATE** answer books.

SECTION – I

- Q. 1 Write short notes on any **TWO** of the following. (10)
- a) Global environment issues
जागतिक पर्यावरण समस्या
  - b) Interdisciplinary model
आंतरविद्याशाखीय मॉडेल
  - c) Rehabilitation
पुनर्वसन
- Q. 2 Distinguish between service approach and action approach in environment education. (10)
- पर्यावरण शिक्षणातील सेवा दृष्टीकोन आणि कृती दृष्टीकोन यातील फरक करा
- OR**
- Distinguish between interdisciplinary model and multidisciplinary model of environment education
- पर्यावरणशिक्षणाच्या इंटरडिसिप्लिनरी प्रतिकृती आणि मल्टीडिसिप्लिनरी प्रतिकृतीमध्ये फरक स्पष्ट करा
- Q.3 Write an essay on global environmental issues. (10)
- जागतिक पर्यावरणीय समस्यांवर निबंध लिहा
- OR**
- Discuss in detail the physical social and communal environment.
- भौतिक, सामाजिक आणि सांप्रदायिक वातावरणाची तपशीलवार चर्चा करा.

SECTION – II

- Q. 4 Write short notes on any **TWO** of the following (10)
- a) Floods
पूर
  - b) Early Warning Systems
पूर्व चेतावणी प्रणाली
  - c) Emergency supplies
आपत्कालीन पुरवठा
- Q. 5 State the significance of prevention and preparedness in disaster mitigation. (10)
- आपत्ती निवारणात प्रतिबंध आणि तयारीचे महत्त्व सांगा.
- OR**
- Critically discuss problem of rehabilitation of disaster affected population
- आपत्तीग्रस्त लोकसंख्येच्या पुनर्वसनाच्या समस्येवर चिकीत्सकपणे चर्चा करा
- Q. 6 Write a detail note on technological options for disaster response and preparedness. (10)
- आपत्ती प्रतिसाद आणि तयारी साठी तांत्रिक पर्यायांवर तपशीलवार टिप लिहा
- OR**
- Discuss the community participation and capacity building for facing disaster.
- आपत्तीला तोंड देण्यासाठी सामुदायिक सहभाग आणि क्षमता निर्माण यावर चर्चा करा.